

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagor)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20 BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

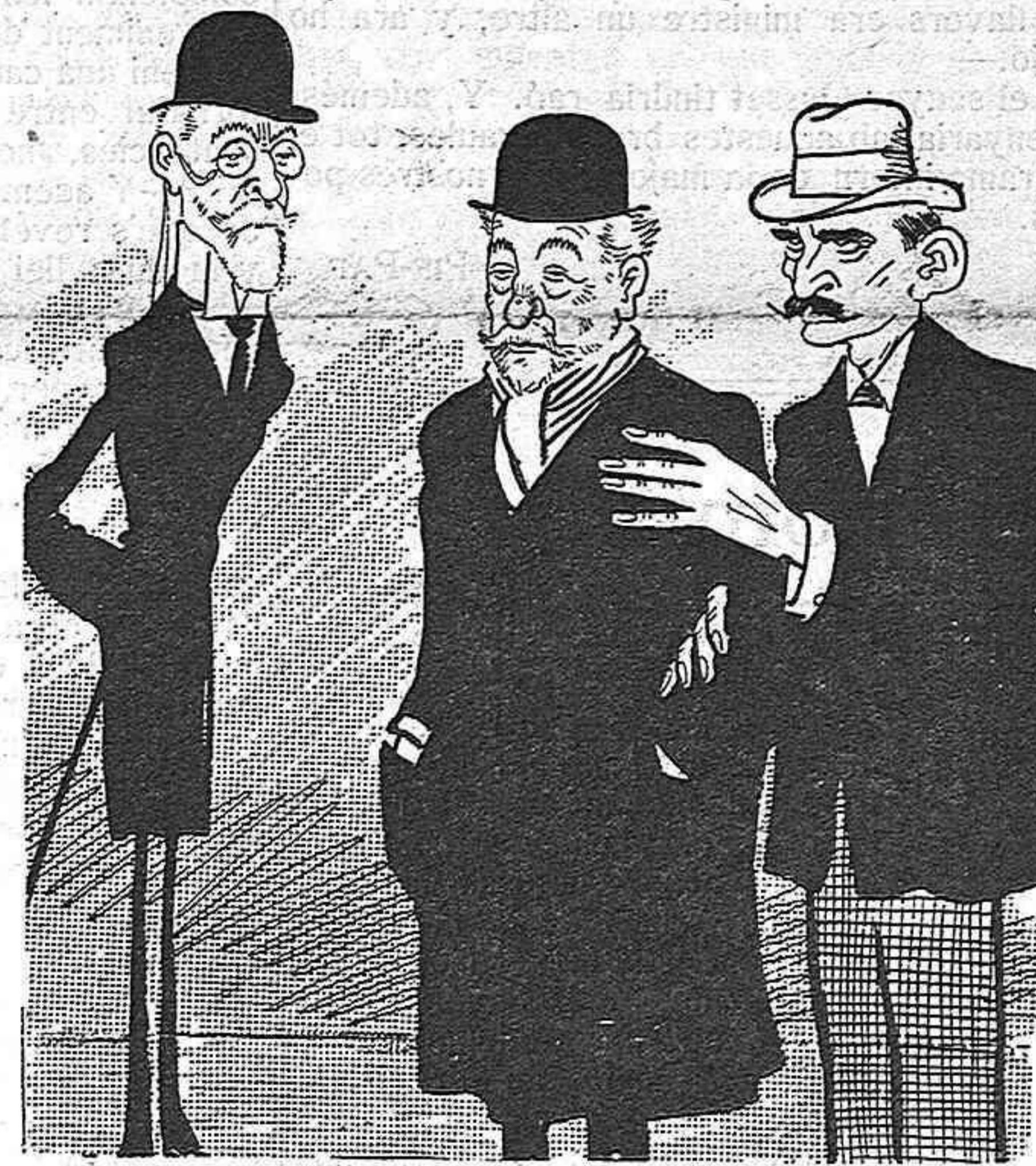
LA FI DEL MON.

—Què?... ¿Que quan publicaré el decret de dis lucio de les Corts?... El dia 19 de Maig.
—L'endemà de la fi del món?

—No'm parleu de si vull ser diputat. ¿No sabeu que'l món se'n va a can Taps un dia d'aquets.

Don Eusebi:—Jo entenc que'l partit únic...
En Vallès y Ribot:—Jo soc d'opinió que'l partit únic...
En Lluhi:—No'ns precipitem, companya. Primer, esprerem a veure si es veritat que'l món s'acaba.

—Noies; pera la formació del partit regionalista espanyol ha sortit un gran obstacle.
—En Moret?
—No, senyores: una estrella ab qua, que diu que redinirà a pols l'Espanya, les regions y els partits.

—Encara no has trobat feina?
—Ni'n busco. ¿No veus que'l dia que'l món s'acabi també hauria de deixarla?

—Mira la ximple, com plora! Encara creu en aquestes besties!... Lo que has de considerar es el bés de Déu d'enterros y funerals que tindrem, ab la gent que's morrà de por.

LA SETMANA

BONA, però bona agafada de dits la que ha sofert el pobre ministre de Foment!...

Apenes reposat de les fatigues que va ocasionarli el seu glòriós viatge a l'Africa, d'aont tornà arxi-entusiasmant, ponderant la ganga que pera Espanya representa la conquesta del Riff, y quan ja l'home comensava a esbossar els plans de les obres que allí pensa fer y de les explotacions agrícoles que hi cal implantar, surt un periodista mal intencionat, y, ab la rialleta als llavis, li pregunta:

—Però, senyor Gasset: ¿que s'ha begut l'enfentiment?

—Jo?

—Sí, vostè. ¿Qui diable li ha ficat al cap aquesta idea absurdà d'anar a fer tantes coses al Riff?

—No es absurd...

—Sí que n'es. O si no, escolti lo que vostè, vostè mateix, deia en el seu diari, y autorisat ab la seva propria firma, el dia 25 de Setembre de 1906: «¿Qué es eso de querer invertir dinero en obras públicas africanas, cuando España está sin escuelas, sin caminos, sin granjas agrícolas y sin riegos?»

—Permetim'...

—Y reforsant el seu argument, afegia: «¿Qué dirían nuestros contribuyentes si viesen amontonar los millones de nuestro Erario para volcarlos en beneficio y provecho de los rifeños?»

—No obstant...

—Y, rebutjant tota idea de colonisació del Riff, escrivia aquestes paraules, que semblen una sentència inapelable y definitiva: «Creo interpretar el criterio y el pensamiento de muchos millares de españoles, diciendo que no podemos consagrarnos a europeizar la costa Norte de Africa, dejando por acá comarcas y comarcas perfectamente africanizadas, como diría Costa.»

Atrapat en forma tan contundent com inesperada, el senyor Gasset s'ha quedat mut. ¿Cóm contestarles aquestes raons, obra seva, y per ell mateix y en el seu diari exposades?

D'empenyarse en respondre, y, sobre tot, de volerlo fer ab sinceritat, no podia dir més que una cosa:

—Defenso avui lo que llavors combatia, perquè llavors era ministre un altre, y ara ho soc jo.—

Y el senyor Gasset tindria raó. Y, además, dissenyaria, ab aquestes breus paraules, tot el programa intern de la majoria dels nostres polítics.

PIF-PAF

Antinomia entre opinió y llei

 LS Consells de guerra d'aquests dies passats han imposat un sens fi de penes de mort. Crec que son unes dotze. Es clar que no s'excutaran. Si s'excutessin, hauríem de creure que'l joc de la política espanyola es la més cínica de les tragicomedies, perquè ningú pot haver oblidat que precisament en Maura caigué del ministeri, y en Moret hi puja, pera acabar ab el règim de repressió y d'execucions.—El capità general de Catalunya ha declarat que dimitiria son càrrec abans de permetre el compliment de tals sentencies; y jo, antic adversari d'aquest senyor, tinc una complacència en consignar aquelles paraules.

Y ab tot... ab tot, els membres del Consell de guerra que han dictat les sentencies no han fet més que aplicar exactament les prescripcions del Codig de justicia militar. *Dura lex, sed lex.*

Tenim, doncs, dos termes clarissims. Segons la justicia literal, segons la justicia dels textes, aquells sentenciats deuen morir.—Segons la justicia espiritual, segons la justicia de l'opinió, conforme ab el temps y ab la cultura, l'execució d'aquests homes seria una atrocitat.

Permeteume veure aquí l'antinomia més eloquent y expressiva de la nostra inferioritat. Patim d'un desequilibri social y politic: l'articulat de les nostres lleis repressives militars, apoiat per la part d'opinió retrògrada y anti-europea, està en un retràs considerable respecte a l'opinió europeista y culta del país. Aqueixes lleis d'una banda; Europa y el segle XX de l'altra (l'espai y el temps); vetaqui, en fórmula, el secret de les darreres etapes, a comptar desde Juliol darrer.

Ara be: aqueixa antinomia no pot durar, perquè la garantia dels ciutadans y l'equitat de les sentencies jurídiques, en tots els casos, exigeixen un *esprit de suite* que no pot esserhi ments tinguem, d'una part, una llei pera satisfacer l'heretada crudeltat nacional, y de l'altra part, un esperit públic qui s'oposi al compliment de la llei.

La llei se fa pera esser complida; quan la llei es injusta, absurdà o crudel, quan l'opinió (que es sobiranà, no s'oblidi) exigeix la caiguda d'aqueixa llei, per incompatibilitat ab el temps o l'espai, per arcaica o exòtica, es precis abolirla o substituirla.

Creieu de bona fe que la llei de sang contra tota rebelió es justa, y que cal mantenirla davant del temps y del món? Doncs jo, enemic vostre, os dic: teniu el coratge y la noblesa d'executar aquets homes, justament condemnats, llei en mà?—Creieu, pel contrari, que tal execució, en aquest cas, seria monstruosa, es dir, que l'aplicació de la llei (dictada un dia pel poble sobirà) seria una barbaritat? Doncs tu, poble sobirà, ten el coratge d'enderrocarla.—No hi ha terme mitg.

Mentre la llei subsisteixi, restarà sempre una porta legal pera que, en temps de governs crudels com el passat, el vessament de sang se justifiqui y la responsabilitat governamental caigui de ple damunt del país qui va dictar la llei. Vistes les coses així, es clar que les manifestacions internacionals contra el govern den Maura, executor de mort, eren també manifestacions justíssimes contra la nació espanyola, illegisladora de mort.

El compliment extreict del Codig militar, en causes com les de Juliol, portaria, per conseqüència, veritables hecatombes judicaries, fusellaments en massa, susceptibles d'esser excusats ab textes legals, sobre tot a la manera cínicament sofista d'A B C. Si en Ferrer, després d'una provà testifical y documental com la seva, de què parlarà l'història, va esser fusellat, imagineu a quina xifra hauria pogut arribar, per analogia, el nombre d'execucions!

Aquell flagrant desequilibri entre la llei y el temps, motiva, per altra banda, les necessàries intervencions del poder executiu en aqueix aspecte del poder judicial, pera atemperarne la crua rigidesa. Quan els mauristes, preténent rereixir les mans (que cap aigua netejarà), deien que el govern no tenia pera que barrejar-se en decisions judicials que no li incumbien, oblidaven que, tractantse de delictes polítics, aquesta es la regla necessària, ja que la llei espanyola, aplicada sense paliatius, seria la barbarie. Y podrà dirse's ara mateix: ¿Per què el govern den Moret refusarà absolutament que's compleixin les noves sentencies? ¿Per què, a l'avveniment del nou capità general, tothom va veurehi una caracterisació política? La disconformitat entre el seu criteri y el d'aquestes sentencies, ¿no té un carácter estrictament polític?—Y además, des aquesta la primera vegada que's revela una divergència entre l'opinió y la dura llei marcial? Les condemnacions a mort dels darrers capdills carlistes a lo Moore, ¿no són altre cas de lo mateix? Y competeu que aleshores, per tractarce d'uns sentenciats pertanyents a una escola partidaria de la llei de sang, l'opinió popular era encara més significativa y reveladora!

L'antinomia entre opinió y llei es una divergència entre la llei y el qui va dictarla, entre l'autor y l'obra. Y com l'obra es, per essència, modificable a compàs del temps y de l'avèns social, a mesura que l'autor millora, es clar que es arribada l'hora de que l'autor adapti a la nova sentimentalitat y al nou criteri una legislació qui va esser bona pera's pares vells, però qui ja no ho es, certament, pera nosaltres.

GABRIEL ALOMAR

EL GOVERN Y LES ESCOLES

C OM era de preveure, la reacció, que sols quan se troba al davant d'enemics débils y indecisos s'atreveix a alsar el cap, ve fent, dies hò, esforços desesperats pera evitar que'l govern autorisi la reobertura de les escoles neutres.

A Barcelona, a Madrid, a cent diversos llocs, estan avui celebrantse mitings clericals, firmants instances y acoblatse elements contraris a l'ensenyança lliure y a la difusió de la llum.

Heus aquí les consequències de la política incolora y funambulesca del senyor Moret. D'aquelles vacilacions ne venen aquestes arrogàncies.

Si don Segimon, al possessionar-se del poder, llei en mà, y sense perdre el temps en hipòcrites consultes, hagués obert de bat a bat les escoles arbitrariament clausurades, els clericals, vulguis no vulguis, haurien callat, o, cas de cridar, els seus crits s'haurien perdut en el desert de la general indiferència.

S'ha preferit obrar ab *tacte y diplomacia*, y ara s'oca el resultat. Regatejant els permisos d'obertura y entretenint a l'opinió ab paixos calents, les *habilitats* ministerials no han fet més que convertir en complicat problema lo que era qüestió senzillíssima, y donar temps als ultramontans pera organizar-se, lligant solidament les seves forces disperses, y preparant la present campanya contra la llibertat del pensament y de l'escola.

No sabem si el senyor Moret estarà gaire satisfech de la seva obra desditzada. Lo que podem assegurar es que, si els clericals veuen clares les coses, han d'estar agraïdissims al quefe de l'actual situació.

Mercès al senyor Moret, ells van sortintse ab la seva.

La llibertat demana l'obertura de les escoles, injustament tancades; la reacció no ho vol. Y les escoles no s'obren.

P. BROT

com si la sensibilitat del nostre poble hagués arribat a un refinament extraordinari. Si fan això s'afegeix que serem dels primers que a Europa testimoniaren el seu afecte als liberals anglesos, diguem, amics: ¿no representarà, la manifestació del diumenge, una executoria de noblesa per la ciutat? ¿No donarem una gentil resposta an aquells que, en el mes d'Octubre, ens veiem com un poble d'esclaus, ab absoluta decadència idealista?

Llegidor de LA CAMPANA: Demà, en un març de la teva tarjeta, posa una salutació an aquells homes que acaben de fer en les illes britàniques una revolució gaire bé tant fonda com la de 1789, sense necessitat de guillotinar al rei Eduard. La teva tarjeta serà una cedula d'humanitat que tu mateix l'extendràs.

PARADOX

I els observatoris polítics no s'equivoquen, es moltfacil que al senyor Moret n'hi passi aviat alguna de cresa.

El decret, el suspirat decret de disolució de les Corts, que cada dia ha de publicar-se, per ara no's publica. Varen dir, primer, que apareixerà en la *Gaceta* el dia del sant del rei, després va deixar-se per l'entrada de Febrer; ara ja comença a aplassar-se pel 20. La malaltia, com se veu, va allargantse d'una manera bastant sospitosa. Y malaltia llarga... ja saben lo que diu l'adag.

Un polític ministerial, tant famós per la seva mala llengua com per la rara perspicacia ab que veu venir els aconteixements, deia aquell dia, aludint a les boires que obsureixen la situació:

—En Moret, el nostre quefe interí.

El mot es d'una eloquència abrumadora.

No's pot dir més ab menys lletres.

Parlen de la llibertat de la premsa? L'*Esquella de la Torratxa* ha sigut denunciada.

El *Noticiero Universal* també.

Per lo tant, si volen parlar de la llibertat de la premsa, tinguin la bondat de ferho una mica baixet.

No es prudent que aquells dos periodics ho sentin.

Ara sí que anem a riure de debò.

¿Han vist quina saragata ha armat, el nostre governador civil, ab les seves declaracions sobre les concomitancies que, segons ell, existeixen entre certs elements polítics de Barcelona?

La cosa—anem a relatarla molt per alt—va succeir l'altre divendres, al mateix edifici del govern. El senyor Suárez Inclán estava indignadíssim per la campanya que, contra l'autoritat governativa, ve fentse d'algún temps ençà, y, dirigintse als periodistes que l'rodejaven, va dir, clar y sense embuts, que en la nostra ciutat «hay elementos conservadores, gente que se llama de orden, que no se averguen de utilitzar elements anarquistas de lo peor de aquel campo...»

Y, per si això fos poc, després de fer constar que no's referia al partit conservador, sinó tant sols a alguns elements que en ell figuren, va afegir:

«Tal vez esto, en el porvenir, sea la explicación de muchos misterios que ahora no se explican.»

La marimorena que aquestes manifestacions ha promogut no es possible pintar-la. Com si els haguessin fregat un bitxo pel nas, les Junes Directiva y Política del Círcul conservador s'han reunit immediatament, y de la reunio n'ha sortit un acord, en virtut del qual han fet saber al public:

Que quedarán rompudes tota classe de relacions entre'l Centre Monarquic Conservador y el senyor governador civil, en el cas inesperat de que aquell no's retracti o desmenteixi, d'una manera absoluta y sense *distingos*, les paraules y conceptes que acaben de reproduir, y que si en un plazo prudencial, però breu, no logra veure satisfets els seus desitjos, el Centre se reserva fer us de les facultats que li competeixen segons l'article 478 del Codig Penal.

**

Cóm acabarà aquesta corrida?

Ho ignorem. Mentrestant, nosaltres, testimonis perfectament imparcials y extranys al litig, prenem tranquilment assento a la barra, y des de aquí ens disposem a veure els toros.

Qui pica ara?

Segons *La Mañana*, de Madrid, en Maura va consultar an en Moret el cas den Ferrer y Guardia, demandantli la seva opinió, contraria

o favorable a l'indult, y en Moret va dir que calia matarlo.

Després ve en Moret y diu que això es mentida, els altres insisteixen, en Moret s'enfada, y ningú, a hores d'ara, sab del cert lo que hi ha de tot això.

Lo que tothom dona per sentat, y això sí que no admet rèplica, es que *entre todos lo mataron y él solo se murió*.

El Progreso dedicava, dies passats, un bombo a la Junta de la Fraternitat del Poble Sec, pel balans de comptes que ha publicat, treball digne d'alabansa, si no fos per aquella estampeta que han posat a la coberta, y que desdiu bastant d'homes que's tenen per lliberals.

Nosaltres també ho alabem que una entitat política presenti's els comptes clars als seus socis, y que'l bon nom de la Junta quedí en son lloc després de l'estudi d'un document així.

Però, ja que *El Progreso* ho troba tant en son lloc, tot això, què'n pensa del fet de que la Junta de la Casa del Poble no hagi fet mai lo mateix, y de que, fins a la data, els socis d'aquesta Casa no puguin saber rès respecte a l'empleu de les quantitats que's recauden?

Justicia y no por mi casa, deuen dirse els d'*El Progreso*, factotums, també, de l'inacabable edifici del carrer d'Aragó.

Un titul de *La Publicidad*:

«La ola reaccionaria».

Ja la tornem a tenir aquí? Aveiam si se'ls endú d'una vegada!

Hi ha un advocat, que al mateix temps es regidor, que ha inventat un novíssim sistema de fer diners.

El sistema es el següent:

Una família que té un dels seus individus a la presó, pels successos de Juliol, va a veure'l, li demana, ab les llàgrimes als ulls, que fassi gestions pera que'l pres sigui posat en llibertat, y l'home diu que si... però, com que s'han de donar propines an els que han d'intervenir en l'assumpte, necessita cinc duros, que's interessats afluixen, tot sentint la bonaventura de que: *Dentro de dos días lo tendrán á comer con ustedes*.

En efecte: fins an aquestes hores, encara no se sab de que cap hagi recobrat la llibertat, ni, lo que es, també, molt frist, els cinc duros.

Tots els qui estan enterats d'aquest *negoci*, en primer lloc els correligionaris del *sableador*, suposen que'l desig de tenir quartos pera gastar en la seva elecció pera diputat a Corts, té la culpa de tot.

Ja es ben veritat que les necessitats no teuen llei!

Diuen de Madrid:

«En el primer Consell de ministres que se celebri, que es probable que sigui demà, s'acordarà publicar la reial ordre concedint permís pera la reobertura del Circol Militar.»

Aquí no ha pasado nada!

ARBUCIES, 28 de Janer

Encara ressonen en nostres orelles aquelles promeses de protecció a la classe obrera, y en particular a la classe menesterosa, que's feren en el miting de les últimes eleccions municipals per boca dels dos *guapos* que un dia volien matarse, com irreconciliables enemics, y avui van de brassat com a bons *companys de causa* (a) embusters.

El *guapo* de la cara, lo primer que ha fet dintre de l'Ajuntament ha sigut recompençar a mossén Ignaci el gran favor que li feu de nomenar-lo administrador de l'empresa, proposant al Consistori la exclusió del repartiment de consums de les monxes del colègi d'ensenyansa. Es inutil dir que's elements del nostre Consistori, els uns per covardia y els altres per esperit reaccionari, aprovaron la proposició, y pera protegir als pobres y a la classe obrera diuen, que tenen grans iniciatives, y una d'aquestes es apujarlos les quotes del repartiment que's veuen obligats pera fer el cupo del pressupost.

Ja ho veieu, industrials, obrers y classes menesteroses, quins son els vostres protectors! Els dos *guapos* que un dia's condemnaven a mort mutualment, ab cara y revolter, avui són els inseparables *companys* que os explotan miserably per les seves ambicions particulars y afany de popularitat, encara que aquesta s'adquireixi ab borratxeres y disbauxes de fortunes.

¡Industrial, obrers, classes menesteroses: alsous els cors; no os deixeu més explotar! ¡No són aquells els vostres redemptors!

CASTELLFULLIT DE LA ROCA, 25 de Janer

Algunes famílies d'aquest poble estaven alarmades perque dissabte prop-passat, un dels empresaris de la pedra despedí a tots els seus treballadors, creient que's tractava d'una crisi.

A les poques hores se desvanegué aquest erro, perquè'l mateix patró s'oférrer a ocupar als treballadors mentre s'avinguessin a anar a comprar a

la seva taverna, proposició que fou rebutjada rodonament.

Al dia següent, una comissió de treballadors trobà al propietari de la pedrera, explicant-li lo que passava, y aquest els contestà que l'endema, d'il·luns, anessin al treball, que serian lliures, fos ab el mateix o ab altre empresari.

Dilluns treballaren sense sapiquer pera quin empresari, y el dimarts comparegué a la pedrera l'empresari nou, ab agrado dels treballadors, quedant l'anterior sense pedrera, sense treballadors, y sense els nous clients a la taverna.

Quina llisso tant ben merescuda!

El cap de la conjura

—Digui.

—Rés. Que ha arribat l'hora d'enviarlo tot a rodar y comensar, sense escrupols, a socavà el pedestal den Moret.

—L'hem de fer caure?

—A tota velocitat, lo més depressa que's pugui.

—No fila dret?

—Ca!... Ni sab quants dies té la setmana; està fet un càrcamal.

—Doncs, amunt! Ordeni y mani. Ja sab que se'l servirà ab tota l'inteligencia que hi ha dins dels nostres caps.

—Es precís que tots els diaris comensin, desde demà, a escampar sobre ell notícies y suellos envenenats.

Que s'enveleix molt depressa; que ja té dret al descans; que l'Europa està admirada al veure l'aire marcial ab que encara firma... y cobra, després de tres mesos llargs de sé al poder. Se'n fan càrrec?

—Sí, senyor. Pot continuar.

—Diran també que 'ls conspicuos que's troben al seu costat, y que sols per disciplina el segueixen, n'estan ja, si no tips, algo que ho sembla. —Perfectament.

—Cuidaran de fer nota en tots els cercles que, per ara, no ha trobat solució a cap dels problemes que li van encarregar, y que jo, o qualsevol altre, ja hauria tirat al sac de les coses olvidades.

—Tal com ordena's farà.

—Diran que li falta empenta per reformar el Concordat; que viu del tot a les fosques en els assumptes socials;

que tant prompte vol fer barcos com vol desfè els pocs que hi ha; que quan fa números, s'erra, y s'equivoca dictant, y, en fi, que si ell dirigia les eleccions, el fracàs del partit fora tremendo; tan tremendo que jamai podrà tornar a refer-se'n. Ho entenen?

—Sí, sí; endavant.

Els actors d'aquesta escena ja se'ls poden suposar: són, els que estan rebent ordres, tipus d'aquests especials que's cuiden d'escampà infundis ab un art tan refinat que no hi ha qui no se'ls cregui. En quant al seu capità, vaja... què volen que's digui!, faig punt y passo de llarg. Deixant la moral de banda, per què l'haig de delatar?... Ben mirat, en Canalejas a mi no m'ha fet cap mal.

C. GUMA

FASTIG

NA vegada vareig somiar que, després d'horrorós naufragi, una dotzena de viatgers, salvats miraculosament en una petita llanxeta, havien arribat a una illa d'esplèndida vegetació, completament deshabitada. Els únics sers

vivents que trencaven la soletat y el silenci d'aquells boscos verges eren uns formidables lleons, que'n miraven d'una manera com si fos barreja de sorpresa y odi. Durant els llargs dies que varen durar aquells curts minuts de somni, varem defendrens, en diferents ocasions, dels atacs ferotges d'aquells nobles animals, que, de cara, ab lleialtat lleonina, ab actituds de superba magnificència, se llenaven sobre el tancat aont estavem resguardats, y no reculaven fins que, mal convensuts encara de sa impotència contra nostres excelents rifles, havien perdut, ab la seva sang, la forsa y l'empenyiment necessaris pera atacarnos.

No sé si a conseqüència d'un empaig de lectura del gènere Juli Verne, als pocs dies vareig somiar que mitja dotzena d'aeronauts varem caure d'un dirigible, fent parada y cop d'esquena en una illa molt semblant a la primera, emperò solsament habitada per micos repugnats y mones grotesques, asquerosos llimacs y repulsius corbs. No va durar tampoc el somni cap mitja hora, però van sobrar dies pera quasi morirme de fastig, defensantnos d'aquelles bestioles que, de nit, filtrantse, com la pudor, per les escletxes, ens robaven el menjador, passaven sa pell llapisosa per les nostres cares y no ns deixaven sossegar un moment.

D'aquells dos somnis me'n recordo sovint, y mentres l'un va deixar en la meva memòria, apart d'un lleu rastre de terror, el record d'una feréstega grandiositat, d'un espectacle admirablement ferm y fort, un regust de quelcom èpicament meravellos, l'altre, al recordar, me produeix una fonda impressió de fastig, me revolta l'estomac l'evocació d'aquella visió repugnant, y procuro allunyar de la meva imaginació les imatges grotesques d'aquells micos y aquelles mones. El record d'aquella illa, on ma vida perillava, me delecta; el d'aquella altra, on bregava, ab sers apparentment inofensius, m'asqueja.

La lectura diaria dels periodics fa dies que'm porta a la memòria aquells dos somnis. ¿Quina relació tindrà en Moret ab aquells micos, y tota la demés gent liberal ab aquelles mones y aquells llimacs de l'illa repugnant? No ho sé pas; lo que sé certament es que la lluita pera obtenir districtes, que sostenen contra en Moret tots els seus lloctinents; la manera deslleial com tracta a la Llibertat en Moret; la falta de gallardia ab que'n estafen la lliberació dels presos, l'obertura de les escoles, la sinceritat electoral y el respecte a la Llei; la covardia ab que miren l'invasió clerical, que segueix filtrantse per tots els indrets, y l'afany immòderat d'honor y gangues, de creus y empleos, d'actes y de revenjes, d'envejoses empentes y d'ambicions enfilades, me revolta l'estomac com si fos a la illa dels micos y fa que anyori la tornada an aquella illa dels lleons, aont un hom sab que agafant un fusell pot defensarse d'unes terres nobles, que, ab lleialtat y de cara, ab postura gallarda y gest grandiosament selvatge, volen clavar les seves urpes en nostres entrañas.

Si tinc de morir de desgracia, prefereixo esser devorat per un lleó, que caure d'una cossa d'ase y esser menjat per corbs fastigosos.

JEPH DE JESPUS

GENIALITAT JAPONESA

Llegeixin ab atenció, caballers!!

Copiem del periodic *La Enseñanza Normal*, de Mèxic:

«A un meritíssimo general japonés, que ha ganado muchas victorias, se le hizo maestro de escuela, para recompensarle sus buenos servicios en el ejército.

»Cuál es la recompensa más justa, más alta, más significativa y más útil a la vez, que un pueblo puede otorgar a un hombre, todavía vivo, que ha prestado a su patria señalados servicios?

»Si esta pregunta se formulase, no ya en estas naciones latinas, en las cuales el predominio de la imaginación y del sentimiento sobre todas las funciones es un hecho innegable, sino aún en los pueblos germánicos y anglo-sajones, más prácticos y más positivistas, seguramente que ni en éstos, y claro es que mucho menos en aquéllos, la respuesta sería idéntica a la que ha dado recientemente el Japón.

»Trátase del general Nogi, el hombre que después de tenaces éxitos y esfuerzos, logró rendir a Puerto Arturo; el héroe de aquel sitio que recuerda las fabulosas hazañas de los tiempos mitológicos; y el Japón, queriendo otorgar al insigne caudillo una recompensa nacional que correspondiese a los servicios de aquél y diese idea de la gratitud de la patria, no ha encontrado nada más alto, ni más significativo, ni más útil, que nombrar a Nogi Maestro de Escuela.

»Monsieur Lowdon, ministro que ha sido de Holanda en Tokio, ha referido la impresión que le causó ver al héroe de Puerto Arturo en la escuela.

«Le encontré —dice— rodeado de niños, el mayor de los cuales no tenía diez años. La lección de historia acababa de terminar, y el general presidía la lección de esgrima, que se daban naturalmente los niños, bajo la dirección de un pasante, a quien daba Nogi sus indicaciones, tomando él mismo posturas apropiadas, y haciendo los movimientos que habían de repetir los alumnos.»

»Admirable espectáculo y admirable pueblo japonés!

»Hacer educar a los niños por sus mismos héroes, para comunicar a aquéllos, de la manera más directa y más íntima, el fuego de la emulación, es algo que no tiene semejante. Cincinato maestro de escuela, sobrepuja a Cincinato agricultor.

»En el fondo de esto hay una gran lección.

»Elevar de este modo la idea del maestro; patentizar de tal suerte que, para el Japón, la obra del maestro es más grande que la obra del más glorioso guerrero, es justificar todos los éxitos y todas las grandes que la historia puede reservar al pueblo japonés.»

Suprimim tota mena de comentaris. Al fer comparacions, nostres lectors ja se'ls hauràn fet els mateixos.

Les contradiccions dels catòlics

EN Pere Corominas, parlant en el miting que'l passat diumenge se celebrà a Gracia pera demanar la reobertura de les escoles clausurades, posà de relleu la grossa contradicció en que cauen els catòlics davant del problema de l'ensenyansa primària. Mentre els catòlics francesos reclamen un règim escolar a base de la voluntat dels pares, es a dir, que's dongui als deixebles la mena d'ensenyansa que'l seu pares vulguin, els catòlics espanyols rebutjen aquest règim, neguen el dret dels pares a donar als seus fills l'ensenyansa que la seva conciència els dicta y volen imposar el criteri clerical fins per la raó de la forsa, fins cremant escoles y Universitats, com digueren els energumens oradors del miting ultramontà del Tívoli en un moment de ubriaguesa fanàtica.

Còm s'explica aquesta greu contradicció? S'explica tenint en compte aquelles paraules den Pi y Margall: «L'Iglesia es forta ab els débils, y débil ab els forts». A la república francesa l'escola oficial es laica y l'ensenyansa es neutra de 1882 ensa, gràcies a les lleis de Jules Ferry y Paul Bert. Les institucions republicanes y laiques tenen allí arrels fordes y vida robusta. Y l'Iglesia catòlica se'n guarda prou d'anar directament contra d'elles. Mentre els capellans francesos cobren de l'Estat, acceptaven y respectaven l'escola laica. Sols després de la supressió del pressupost de cultes y de la separació de les Iglesies de l'Estat francès, els bisbes y els clergues catòlics de França s'han atrevit a declarar la guerra a l'escola laica oficial. Y quan, per instigació del Vaticà, han decidit declarar la guerra, no han gosat a demanar el restabliment de l'ensenyansa religiosa, sinó a censurar certes suposades extralimitacions dels mestres de l'Estat. Es dir, no han combatut la neutralitat ni el laicisme, sinó que han combatut els pretesos mancaments a la neutralitat en perjudici del catolicisme y de la religió. De manera que, en el fons, els eclesiastics y catòlics francesos han sortit a la defensa de la neutralitat. Es interessant recordar que, temps enrera, l'episcopat francès, en un document que publicà, reclamava que en les escoles se respectessin els principis de l'*honrada neutralitat*. En canvi, tots sabem com accullen els nostres eclesiastics y els nostres clergues la neutralitat que estableix el malaguenyat. Pressupost de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

Tot això es degut a que, en el fons, els catòlics, els veritables catòlics, tenen clavada y al cor aquella frase den Veullot: «Nosaltres us exigim la llibertat en nom dels vostres principis, però os la neguem a vosaltres en nom dels principis nostres». FULMEN

REPICS

E com està, a la capital d'Espanya, la seguretat dels ciutadans, governant don Segimon Moret, l'idol del bloc, del *Trust* y de tota aquesta colla de senyors que, fins el 21 del passat Octubre, dejunaven un dia sí y un altre també, y ara nedan en l'abundància...

no's pensi que això ho porta *la ola de la reacció*, que tot lo que ve a continuació es copiat d'un article d'*El Imparcial*, diari del senyor Gasset, actual ministre de Foment.

L'article's titula *El hampa en Madrid*, y en ell hi figuren les següents bellíssimes floretes:

«No ya la corte miserable de Felipe IV y Carlos II, sino la Corte de los Milagros, parece Madrid estos días.»

«Será una coincidencia; pero el hecho es que, paralelamente á esta avalancha de pobres perdigueros, ha caído sobre Madrid una nube de rateros y ladrones.»

«...el hampa ha llevado su osadía á pretender robar el Banco, que parecía inexpugnable...»

«Al dia siguiente, queriendo los hijos de Caco reivindicar la honra que habían perdido en el Banco, han realizado, con toda comodidad, un fructuoso escalo en uno de los lugares más céntricos de Madrid...»

«...ha llegado la hora de que nos armemos para salir á la calle, y de que convirtamos cada hogar en una fortaleza, con su buena cuadrilla de arcabuceros, què nos defiendan de los ladrones y rateros.»

Així parla el diari d'un ministre.

D'un ministre, sent, senyor governador?

La gent de la «meseta central» ja sol dirho: *Entre col y col, lechuga*.

Entre crit y crit de dolor, no hi va gens malament un espetic d'alegria.

Dies enrera, en una sola causa, varen demanar-se dotze penes de mort. Se'n recorden?

Doncs el passat dissabte, en la secció «Acció republicana», d'*El Progreso*, varem veure anuncis la friolera de vintidós balls de màscaras en diverses entitats lerrouxistes.

El contrast es verament *frappant*.

Mentre els uns senten els seus oïds ferits per una petició de pena de mort, els altres salten y fan barrila rodejats d'alegres mascaretes... *Cosi va il mondo!*

Els moros de Melilla's han tornat a tiro-tejar.

De quines resultes tenim, els espanyols, un cabot mort.

No acabaran pas ab el cabot, 'm sembla. Ells tenen molta ambició y són molt tossuts. Segurament voldran arribar al *cabo...* y al *fin*.

En Nonell, l'artista Nonell, acaba d'obtenir un gros èxit ab motiu de sa darrera exposició al «Fayans».

Es una veritable llàstima que aquet xicot, ab la grapa que té, no's dediqui més que a pintar gitanes desgrenyades.

Ell, que es un impressionista original, podria anar a Madrid a fer retrats.

Retrats de politics, per exemple... Així el salt fora insensible...

Després de les gitanes, els *gitanos*.

Un diari madrileny dona la següent notícia: «Se asegura que el señor Junoy se presentará por *Vals*.»

Si tant mateix va per *Vals*,
l'Emili, aquesta vegada,
diguin, doncs, que'l gran Canals
deuria anar d'*americana*?

Quines ganes d'alarmar a la gent!... Telegrafiaren de Sant Petersburg dient que la czarina's trobava molt delicada de salut, y ara resulta que es que estava de vuit mesos.

Si el pessimisme, en vigilies de part, prosperés, això fora sempre una vall de llàgrimes...

Aquí a Espanya, sobre tot, sempre'ns estarem acabant de morir.

Ab el titul de «Pastilles Hèrcules» anuncien, al *Paralelo*, una obra sicalíptica en tres actes. Suposem que això d'aquestes pastilles serà una droga per enfortir y pera alegrar...

Quan en Moret se n'enteri

les tastarà desseguida...

¡Li fan tanta falta, al pobre,

el vigor y l'alegria!

Va de lectura: «Diumenge passat, els *conspicuos* de la *Lliga* varen ser a Horta...»

A Horta? Què tenen que veure els cucurullaires ab les bugaderes?

Ah, ja!

Hi devien anar a fershi rentar la roba bruta...

En Palaudarias conta a uns amics seus una aventura amorosa:

—Era un cap-vespre—diu.—L' hora del flirt delicat y confidencial. Vaig abandonar el cap damunt del seu pit, y jay! vaig sentir, ben distintament, el tic-tac d'un bategar acelerat...

—Era'l seu cor enamorat?

—No: era un rellotge que duia a la butxaca de la pitrrera.

—Ah, estic molt desesperat!—deia en Camilleres a un amic seu.

—Y això?... Què necessites quartos?

—Sí, noi... Me fan falta sis duros ara mateix.

—Y per què no vas a trobar a Fulano, que potser te'ls deixarà?

—Ca, home, aquell es un animal.

—Oh, es que jo també'n soc molt.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN EL NUMERO ANTERIOR

1.ª XARADA I.—Se-vi-lla-na.

2.ª Idem II.—Ca-ma-mi-lla.

3.ª ANAGRAMA.—Pla-Pal.

4.ª INTRÍNGULIS.—Eudoxia.

5.ª FUGA DE CONSONANTS.—Més val anar soi que mal acompanyat.

6.ª TARJETA.—Bertoldo-Bertoldino-Cacaseno.

7.ª GEROGLIFIC.—Com més paper, més resmes.

Han endevinat totes o part de les solucions corresponents al número anterior, els caballers: Tres Ministes de la Pega de Cassa; Un que vol a una morena; Maco; F. Aldric J., y Un mullatintés.

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: M. T. Sala: No'ns convé.—R. Valls: Anirà poc o molt.—Miquel Serrats y Camps: Igual li dic.—Ignacio Serrat y Camps: La solució que demana vindrà en el volum de l'any que ve. Abans no podem donarla; ja ho comprendrà.—Lluís Miró: Es defectuosa.—P. Romaguera: No van malament.

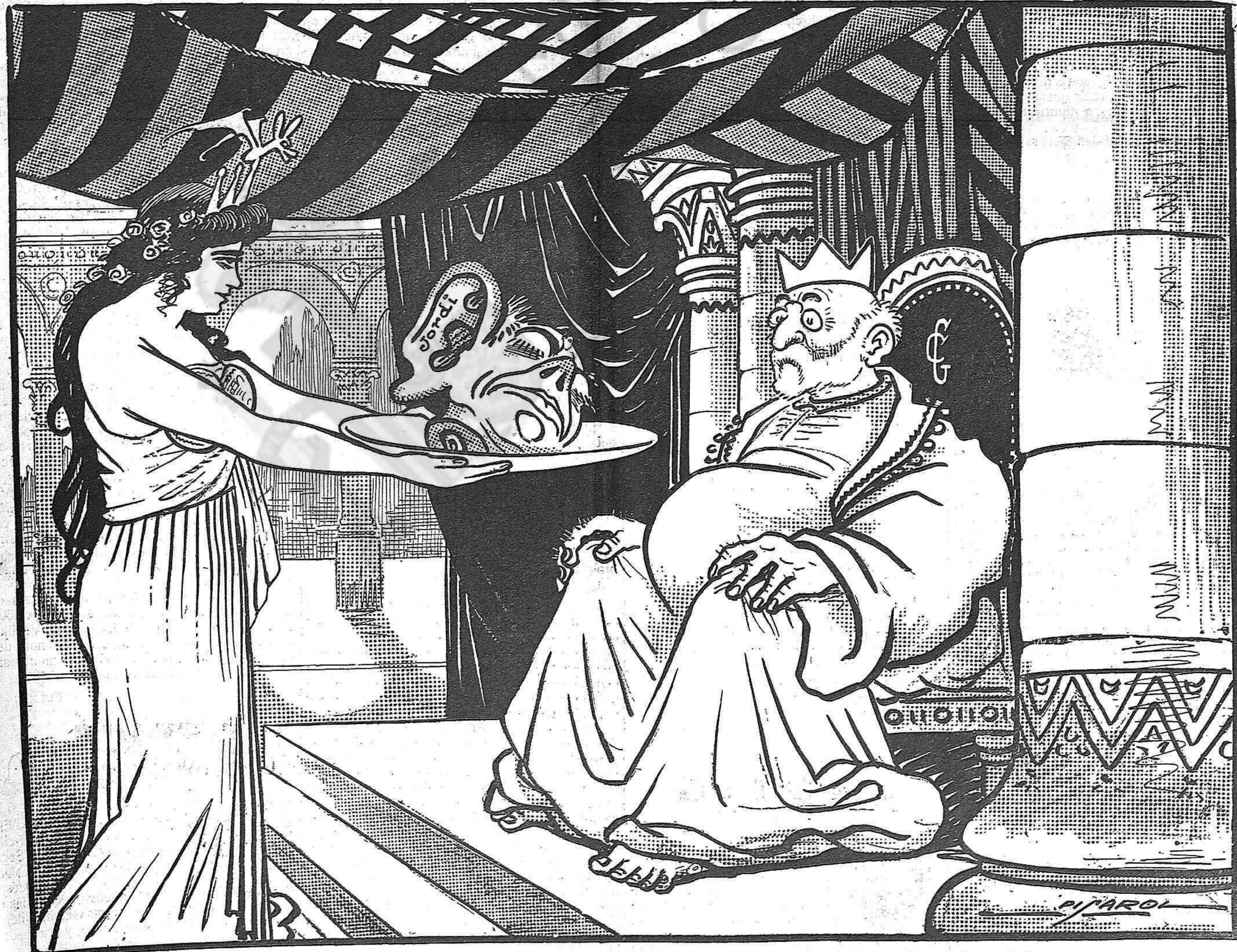
—R. A. (a) Pau de les C. C.: No'n fassí cas. Coincidixen molt sovint els trencacloscaires. No creguí en maquinacions maquiavèliques, que deia aquell.—E. B. J.: No van.—Maco: Gracies.—F. Aldric J.: De rès.—P. Cortacans S.: Potser sí.

—Pere Salom (a) Un de l'Empordà: Dolent.—Municipal: No'n acceptem d'endevinalles d'aquest gènero.—J. T. (a) Pica-Pica: Doncs no pica, per nosaltres.—J. Puig: De les solucions, la una es gastada, y l'altra es bunyol.—J. P., Corresponsal, y J. F.: No m'es possible per varies concases.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Poca fortuna.

—J. M. M.: Igualment.—N. Faristol: L'idea es més bonica que la forma.

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carter del Olí, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.®

SALOMÉ

—Tu no volies que t' estressin l' orella, Jordi... Doncs, be, guaita com te l' han deixada!...